	Apāļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

Apāļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi

1. Vispārējie uzmērīšanas noteikumi:

1.1. Uzmērīšanas un kvalitātes noteikšana

1.1.1. Apāļo kokmateriālu uzmērīšana un kvalitātes vērtēšana notiek vienlaicīgi (uzmērīšana un/vai kvalitātes vērtēšana nav pieļaujama kokmateriālu tālākās pārstrādes procesā utt.)

1.2. Ja tiek veikta apāļo kokmateriālu individuālā uzmērīšana, tad apjoma noteikšana netiek pieļauta kraušanas procesa laikā.

1.3. Produkta mērīšanas metodes, Tabula 1.

Tabula 1

Produkta veids	Caurmēra pakāpes	Garuma ierobežojumi	Uzmērīšanas paņēmieni
Stabi 18-24.9 cm	-	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Stabi 14-17.9 cm	-	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Būvbaļķi	-	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Priedes I šķiras zāģbaļķi	28 < cm	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Priedes, egles II šķiras zāģbaļķi	10-13.9 cm	Viens vai dažādi garumi	• Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
	14-17.9 cm	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
	18-27.9 cm	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
	28 < cm	Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Priedes, egles III šķiras zāģbaļķi	18 < cm	Viens garums	• Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode
Mieti	6-9.9 cm	Viens vai dažādi garumi	• Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Viens vai dažādi garumi	• Individuālā uzmērīšanas metode, ja uzmērīšana ir uz automatizētām uzmērīšanas ierīcēm
Skuju koku taras kluči	12-17.9 cm	Viens vai dažādi garumi	• Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra

	Apalo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
		Variants: 3
		Datums: 01/07/2017

		Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode, ja uzmērīšana ir uz automatizētām uzmērīšanas ierīcēm
Apses, melnalkšņa zāgbaļķi	24 < cm	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode
Finierkluči		Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode
Bērza zāgbaļķi	18 < cm	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode
Ozola, oša zāgbaļķi		Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode
Lapu koku taras kluči	12-17.9 cm	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode, ja uzmērīšana ir uz automatizētām uzmērīšanas ierīcēm
	18-23.9 cm	Viens garums	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode
	12-23.9 cm	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
		Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Individuālā uzmērīšanas metode, ja uzmērīšana ir uz automatizētām uzmērīšanas ierīcēm
Papīrmalka	-	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
Tehnoloģiskā koksne	-	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
Tehnoloģiskā malka	-	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
Malka	-	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra
Daļēji atzarotā sikkoksne	-	Viens vai dažādi garumi	<ul style="list-style-type: none"> • Grupveida uzmērīšanas metode pēc kraujmēra

Produkta mērīšanas metode var tikt mainīta saskaņojot to ar Piegādātāju.

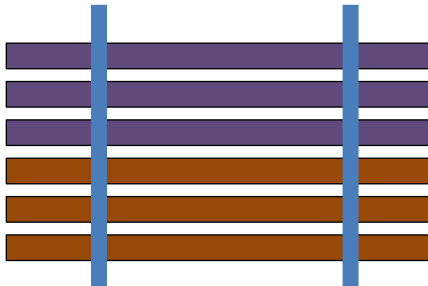
2. Kravas šķirošana

2.1. Kravu uzskata par sašķirotu pa sugām, apaļajiem kokmateriālu produktiem un garumiem u.c., ja ir iespējams vizuāli, korekti veikt tā mērījumu un izkraušānu, katru daļu atdalot atsevišķi (attēls 1).

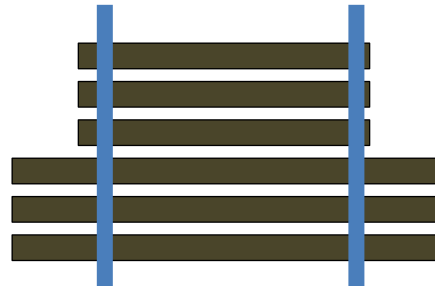
	Apažo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
Variants: 3		
Datums: 01/07/2017		

attēls 1

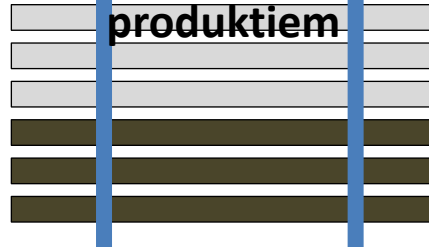
Sašķirots pa sugām

Sašķirots pa garumiem

Sašķirots pa apažo kokmateriālu produktiem

	Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

3. Apaļo kokmateriālu uzmērīšana, izmantojot individuālo uzmērīšanas metodi

3.1. Mērīšanas paņēmieni:

3.2. Noteikti sekojoši mērīšanas paņēmieni apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanai:

3.2.1. pēc tievgaļa caurmēra mērījuma atbilstoši LVS 82:2003;

3.2.2. pēc tievgaļa un resgaļa caurmēra mērījumiem atbilstoši LVS 82:2003;

3.2.3. pēc viduscaurmēra mērījuma atbilstoši LVS 82:2003;

3.2.4. mērot caurmēru ar nelieliem intervāliem atbilstoši LVS 82:2003.

3.3. Caurmērs - atbilstoši LVS 82:2003..

3.3.1. Rezultātu izteikšana – atbilstoši LVS 82:2003.

3.4. Garums:

3.4.1. Faktiskais garums (l_{fakt}) – atbilstoši LVS 82:2003.

3.4.2. Apmaksas garums (l_{apm}) – specifikācijā noteiktais apmaksas garums bez virsmēra un reducētā garuma.

3.4.3. Brāķa garums (l_{br}) - atbilstoši LVS 82:2003.

3.4.4. Rezultātu izteikšana:

3.4.4.1. Faktiskajam garumam - atbilstoši LVS 82:2003.

3.4.4.2. Apmaksas garumam - atbilstošā tilpuma noteikšanā ņem vērā specifikācijā noteiktos apmaksas garumus.

3.4.4.3. Brāķa garumam - atbilstoši LVS 82:2003..

3.4.4.4. Ja faktiskais garums ir mazāks par apmaksas garumu, tad par apmaksas garumu jāizmanto faktiskais garums.

3.5. Faktiskajam garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa caurmēra mērījuma, izmantojot raukumu – atbilstoši LVS 82:2003

3.6. Apmaksas garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa caurmēra mērījuma, izmantojot raukumu

Aprēķina formula:

$$V_{apm} = \frac{3,1416x[dt^2 + (dt + sxl_{apm})^2]xl_{apm}}{4x2x10000},$$

kur: V_{apm} tilpums, m³;

s raukums, cm/m;

dt tievgaļa caurmērs bez mizas, cm;

l_{apm} apmaksas garums, m.

3.7. Brāķa garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa caurmēra mērījuma, izmantojot raukumu – atbilstoši LVS 82:2003

3.8. Faktiskajam garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa un resgaļa caurmēra mērījumiem – atbilstoši LVS 82:2003;

3.9. Apmaksas garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa un resgaļa caurmēra mērījumiem

3.10. Aprēķina formula:

	Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

$$V_{apm} = \frac{3,1416x(dt^2 + dr^2)xl_{apm}}{4x2x10000},$$

kur: V_{apm} tilpums, m³
 d_t tievgaļa caurmērs bez mizas, cm;
 d_r resgaļa caurmērs bez mizas, cm;
 l_{apm} apmaksas garums, m.

- 3.11. Brāķa garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc tievgaļa un resgaļa caurmēra mērījumiem – atbilstoši LVS 82:2003
- 3.12. Nemizotiem apaļajiem kokmateriāliem, kuru tilpuma noteikšanai nepieciešams caurmērs bez mizas, uzmērīto lielumu samazina par dubultmizas biezumu mērīšanas vietā vai mizas biezumu (%).
- 3.13. Tilpumu izsaka trīs zīmes aiz komata.
- 3.14. Faktiskajam garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc viduscaurmēra mērījumiem – atbilstoši LVS 82:2003;
- 3.15. Apmaksas garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc viduscaurmēra mērījumiem
- 3.16. Aprēķina formula:

$$V_{apm} = \frac{3,1416xdv^2xl_{apm}}{4x10000},$$

kur: V_{apm} tilpums, m³;
 d_v viduscaurmērs bez mizas, cm;
 l_{apm} apmaksas garums, m.

- 3.17. Brāķa garumam atbilstošā tilpuma noteikšana pēc viduscaurmēra mērījumiem – atbilstoši LVS 82:2003
- 3.18. Nemizotiem apaļajiem kokmateriāliem, kuru tilpuma noteikšanai nepieciešams caurmērs bez mizas, uzmērīto lielumu samazina par dubultmizas biezumu mērīšanas vietā vai mizas biezumu (%).
- 3.19. Tilpumu izsaka trīs zīmes aiz komata.

4. Mizas biezuma noteikšana

4.1. Lai noteiktu caurmēru bez mizas, tiek pielietoti sekojoši mizas biezuma noteikšanas principi:

4.2. Priedei

4.2.1. Nemizotiem priedes apaļajiem kokmateriāliem, kuru tilpuma noteikšanai nepieciešams caurmērs bez mizas, uzmērīto lielumu samazina par dubultmizas biezumu mērīšanas vietā.

4.2.2. Priedes apaļajiem kokmateriāliem dubultmizas biezumu (mm) nosaka atkarībā no caurmēra un mizas biezuma kategorijas pēc sekojošām sakarībām:

4.2.2.1. Plānas dubultmizas biezums B_p , mm (gluda miza)

$$B_p = 2,07 + 0,0175 \times D$$

4.2.2.2. Vidējas dubultmizas biezums B_v , mm

	Apājo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

$$Bv = 1,97 + 0,0354 \times D$$

4.2.2.3. Biezas dubultmizas biezums Bb, mm (kreves miza)

$$Bb = 5,23 + 0,0477 \times D$$

kur : D - caurmērs, uzmērīts ar mizu, mm.

4.2.3. Dubultmizas biezuma noteikšanai var izmantot .

4.2.4. Tabula 2, kas sastādīta, izmantojot augstāk minētās sakarības un izmantojama kā palīglīdzeklis.

Tabula 2

Caurmērs bez mizas, cm	Plāna miza Bp, mm	Vidēja mizas Bv, mm	Bieza mizas Bb, mm
10	4	6	10
11	4	6	10
12	4	6	11
13	4	7	11
14	5	7	12
15	5	7	12
16	5	8	13
17	5	8	13
18	5	8	14
19	5	9	14
20	6	9	15
21	6	9	15
22	6	10	16
23	6	10	16
24	6	10	17
25	6	11	17
26	7	11	18
27	7	12	18
28	7	12	19
29	7	12	19
30	7	13	20
31	7	13	20
32	8	13	20
33	8	14	21
34	8	14	21
35	8	14	22
36	8	15	22
37	9	15	23
38	9	15	23
39	9	16	24
40	9	16	24
41	9	16	25
42	9	17	25

	Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

43	10	17	26
44	10	18	26
45	10	18	27
46	10	18	27
47	10	19	28
48	10	19	28
49	11	19	29
50	11	20	29
51	11	20	30
52	11	20	30
53	11	21	31
54	12	21	31
55	12	21	31
56	12	22	32
57	12	22	32
58	12	23	33
59	12	23	33
60	13	23	34

4.2.5. Apaļo kokmateriālu mizas biezuma redukcija automatizētajās uzmērīšanas ierīcēm

4.2.5.1. Mežizstrādes procesā apaļajiem kokmateriāliem ir iespējami sānu virsmas bojājumi – mizas nobrāzumi. Uzmērot šādus kokmateriālus automatizētajās uzmērīšanas iekārtās, jāņem vērā faktiskais mizas apjoms uz baļķa sānu virsmas. Ja miza baļķa sānu plaknē, visā tā garumā, ir mehāniski neskarta, dubultmizas parametrus pielieto atbilstoši .

4.2.5.2. Tabula 2 dotajām mizas biezuma kategorijām.

4.2.5.3. Mizas biezuma kategorijas korekciju veic, ja 5-30 cm attālumā no tievgaļa gala plaknes miza neklāj visu kokmateriāla sānu virsmu (ja tilpumu sortimentam nosaka mērot caurmēru ar nelieliem intervāliem, mizu nosaka uz visa sortimenta). Novērtējot atlikušās mizas aizņemto laukumu, jāņem vērā apaļo kokmateriālu tips, un mizas biezuma kategorija (Tabula 3). Atkarībā no atlikušā mizas aizņemtā laukuma (%) vērtējamā vietā (5-30cm attālumā no tievgaļa gala plaknes), jāmaina mizas biezuma kategorija (Tabula 4).

Tabula 3

ANALIZĒJAMIE FAKTORI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apaļo kokmateriālu tips: <ul style="list-style-type: none"> 1 –Stumbra resgaļa nogrieznis; 2 –Stumbra vidusdaļas nogrieznis; 3- Stumbra tievgaļa nogrieznis. ➤ Mizas biezuma kategorija <ul style="list-style-type: none"> 1 – Bieza miza (visā kokmateriāla garumā ir kreves miza); 2 – Vidēja miza (ja vairāk kā pusi no kokmateriāla garuma klāj kreves miza); 3 – Plāna miza (ja mazāk kā pusi no apaļo kokmateriālu garuma klāj kreves miza vai plāna miza ir visā kokmateriāla garumā).
----------------------	--

Tabula 4

	Atlikušās mizas aizņemtais laukums uz sānu plaknes, %
--	--

	Apažo kokmateriālu uzņēmēšanas noteikumi	UN 2014.01
		Variants: 3
		Datums: 01/07/2017

Faktiskā mizas biezuma kategorija	Plāna miza	Vidēja miza	Bieža miza
Plāna miza	30% <		
Vidēja miza		90% <	60% <
Bieža miza			90% <

4.2.5.4. Piemēram, ja priedes vidusdaļas kokmateriālam ar vidēju mizu 5-30 cm attālumā no apaļā kokmateriāla tievgaļa gala plaknes atlikušās mizas aizņemtā laukums uz kokmateriāla sānu plaknes ir mazāks par 90%, tiek veikta mizas biezuma kategorijas korekcija no vidējas mizas uz plānu mizu.

4.3. Eglei

4.3.1. Nemizotiem egles apaļajiem kokmateriāliem, kuru tilpuma noteikšanai nepieciešams caurmērs bez mizas, uzņēmēto lielumu samazina par dubultmizas biežumu mērīšanas vietā.

4.3.2. Egles apažo kokmateriālu dubultmizas biežumu (mm) nosaka atkarībā no kokmateriāla caurmēra pēc sekojošas sakarības:

Dubultmizas biežums B, mm

$$B = 3,08 + 0,0404 \times D$$

kur : D – caurmērs, uzņēmēts ar mizu, mm.

4.3.3. Dubultmizas biežuma noteikšanai var izmantot 5. tabulu, kas sastādīta, izmantojot augstāk minēto sakarību un izmantojama kā palīgīdzeklis.

4.3.4. Strīdus gadījumā brīvi izraudzītiem paraugiem jāizmēra caurmērs ar mizu, tad jānoņem miza mērīšanas vietā un jāizmēra caurmērs bez mizas.

Tabula 5

Caurmērs bez mizas, cm	Vidēja mizas B, mm	Caurmērs bez mizas, cm	Vidēja mizas B, mm
10	7	36	18
11	8	37	18
12	8	38	18
13	8	39	19
14	9	40	19
15	9	41	20
16	10	42	20
17	10	43	20
18	10	44	21
19	11	45	21
20	11	46	22
21	12	47	22
22	12	48	22
23	12	49	23
24	13	50	23
25	13	51	24
26	14	52	24
27	14	53	24

	Apāļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

28	14	54	25
29	15	55	25
30	15	56	26
31	16	57	26
32	16	58	27
33	16	59	27
34	17	60	27
35	17		

4.4. Lapu kokiem:

4.4.1. Nemizotiem lapu koku sortimentiem, kuru tilpuma noteikšanai nepieciešams caurmērs bez mizas, uzmērīto lielumu samazina par mizas biezumu (%), pielietojot (11) vai (12) aprēķina formulu.

Aprēķina formula:

4.5. Apses sortimentiem:

Dubultmizas biezums B, mm

$$B=3,45+0,0404xD$$

kur : D – caurmērs, uzmērīts ar mizu, mm.

4.6. Citu sugu lapu kokiem:

Dubultmizas biezums B, mm

$$B=3,08+0,0404xD$$

kur : D – caurmērs, uzmērīts ar mizu, mm.

5. Nosacījumi pārejai individuālajai uzmērīšanas metodei no rokas mērinstrumentiem uz automatizētām uzmērīšanas ierīcēm:

5.1. Jāveic automatizētās uzmērīšanas līnijas pārbaude.

5.2. Pārbaudi veic atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 6.novembra noteikumiem Nr.744 „Noteikumi par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti” prasībām atbilstošs komersants, kas darbojas koku un apaļo kokmateriālu uzmērīšanas jomā un ar kuru Pasūtītājam noslēgts Līgums par šādu darbu veikšanu, un kuram ir šādu pakalpojumu sniegšanai izdotas atļaujas un atbilstoša kvalifikācija.

5.3. Komersants iesniedz Pasūtītājam un Piegādātājam pārbaudes rezultātus.

5.4. Izvērtējot iesniegtos pārbaudes rezultātus un to atbilstības novērtējumu, Piegādātājs var pieņemt lēmumu uzmērīšanai ar automatizētajām uzmērīšanas ierīcēm.

6. Apaļā kokmateriāla maksimālais caurmērs –pieļaujamais maksimālais caurmērs (zem mizas) jebkurā vietā uz kokmateriāla.

7. Apaļo kokmateriālu uzmērīšana pēc grupveida metodes

7.1. Kokmateriālu kraujmēra noteikšana:

	Āpaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
		Variants: 3
		Datums: 01/07/2017

7.1.1. Krautnes platums - P:

7.1.1.1. Faktiskais garums – atbilstoši LVS 82:2003;

7.1.1.2. Apmaksas garums – specifikācijā noteiktais apmaksas garums;

7.1.2. Krautnes garums – Atbilstoši LVS 82:2003,

7.1.3. Krautnes augstums – atbilstoši LVS 82:2003.

7.1.4. Tilpīguma koeficienta iespējamie korekcijas kritēriji:

7.1.4.1. Miza,

7.1.4.2. Āpaļo kokmateriālu garums,

7.1.4.3. Krautnes augstums,

7.1.4.4. Āpaļo kokmateriālu vidējais caurmērs,

7.1.4.5. Atzarošanas kvalitāte un blīvums,

7.1.4.6. Krāvuma kvalitāte,

7.1.4.7. Līkumainība,

7.1.4.8. Cirsmu atlieku klātbūtne,

7.1.4.9. Slapjš vai ciets sniegs, kā arī ledus klātbūtne.

7.2. Kokmateriālu tilpumu nosaka atbilstoši LVS 82:2003:

7.3. Kokmateriāla tilpumu izsaka trīs zīmes aiz komata.

8. Āpaļo kokmateriālu tilpuma uzmērīšanas un kvalitātes novērtēšanas precizitātes nodrošinājums

8.1. Lai nodrošinātu kvalitatīvu āpaļo kokmateriālu tilpuma uzmērīšanu un kvalitātes novērtēšanu, saskaņā ar āpaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumiem un kokmateriālu kvalitātes aprakstu no piegādes kopējā āpaļo kokmateriālu apjoma ir jābūt kontrolbaļķiem/ kontroles kasetēm. Pēc uzmērīšanas fiksētos kontrolbaļķus/ kontroles kasetes novieto atsevišķi un marķē, piešķirot identifikācijas numuru. Atkārtotu tā kvalitātes novērtēšanu (kvalitātes atbilstības pārbaudi) veic kontrolmērnieks ar atbilstošu kvalifikāciju. Minētās darbības mērnieks reģistrē kvalitātes kontroles uzturēšanas elektroniskajā žurnālā, norādot:

8.1.1. āpaļo kokmateriālu mērnieka vārdu un uzvārdu, kura uzmērīšanas laikā fiksēts attiecīgais kontrolbaļķis/ kontroles kasete;

8.1.2. kontrolbaļķa/ kontroles kasete fiksēšanas datumu un laiku, āpaļo kokmateriālu produktu, koku sugu, caurmēru, garumu, kvalitāti u.c.;

8.1.3. kontrolmērnieka vārdu, uzvārdu, datumu, laiku, āpaļo kokmateriālu produkta nosaukumu, koku sugu, caurmēru, garumu, kvalitāti u.c.;

8.1.4. kontrolbaļķu/ kontroles kasete skaitam jābūt vienmērīgam visā piegādes periodā.

9. Metodika brāķa apjoma noteikšanai

	Apalo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

9.1. Metodes mērķis.

Iegūt pēc iespējas precīzāku nemainīgo brāķa pārrēķina koeficientu, kuru piemēros grupveidā uzmērītām kokmateriālu kravām, nosakot brāķētās koksnes tilpumu.

9.2. Metodes apraksts.

Datus iegūst no apaļo kokmateriālu individuālās uzmērīšanas ar rokas mērinstrumentiem, nosakot kvalitāti. No iegūtajiem datiem katru trīs mēnešu periodā (turpmāk tekstā – periods) aprēķina vidējo svērtu nemainīgo brāķa koeficientu pa kokmateriālu vainām līkumainība, zari un saussāns.

Piemērs:

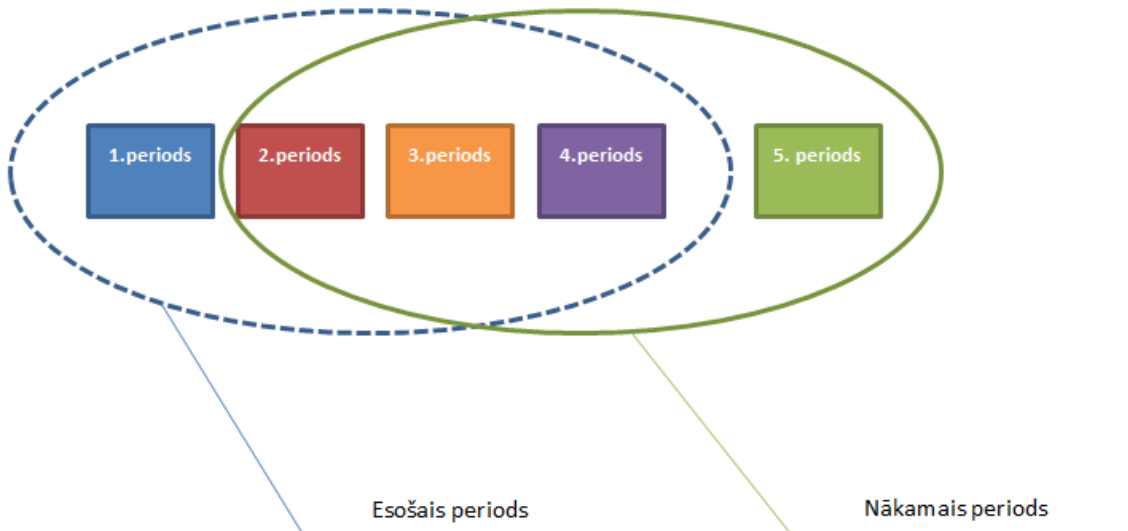
Tabula 6, Vidējā svērtā nemainīgā brāķa koeficienta aprēķins pa brāķa veidiem vienā periodā

Mēnesis	Kravas vai partijas* nr.	Kopējais tilpums, m ³	Nemainīgā brāķa tilpums, m ³			Nemainīgā brāķa pārrēķina koeficients, %		
			Līkumainība	Zari	Saussāns	Līkumainība	Zari	Saussāns
X	1	10,05	0,04	0,00	0,08	0,40	0,00	0,80
	2	15,44	0,00	0,13	0,00	0,00	0,84	0,00
	...	12,74	0,22	0,02	0,01	1,73	0,16	0,10
	Kopā	38,23	0,26	0,15	0,09	0,68	0,39	0,24
Y	1	9,43	0,09	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00
	2	11,08	0,03	0,00	0,00	0,27	0,00	0,00
	...	10,12	0,00	0,03	0,04	0,00	0,30	0,40
	Kopā	30,63	0,12	0,03	0,04	0,39	0,10	0,13
Z	1	16,45	0,00	0,14	0,03	0,00	1,39	0,30
	2	14,87	0,08	0,10	0,05	0,54	0,67	0,50
	...	9,66	0,18	0,00	0,05	1,86	0,00	0,50
	Kopā	40,98	0,26	0,24	0,13	0,63	0,80	0,42
Periods	Kopā	109,84	0,64	0,42	0,26	0,58	0,38	0,24

No iegūtajiem datiem par noteikto periodu aprēķina vidējo svērtu nemainīgā brāķa koeficientu pa kokmateriālu vainas veidiem (skat. Zīmējums nr.1, vidējā svērtā nemainīgā brāķa koeficienta aprēķins pa brāķa veidiem visā periodā).

Zīmējums nr.1, vidējā svērtā nemainīgā brāķa koeficienta aprēķins pa brāķa veidiem visā periodā

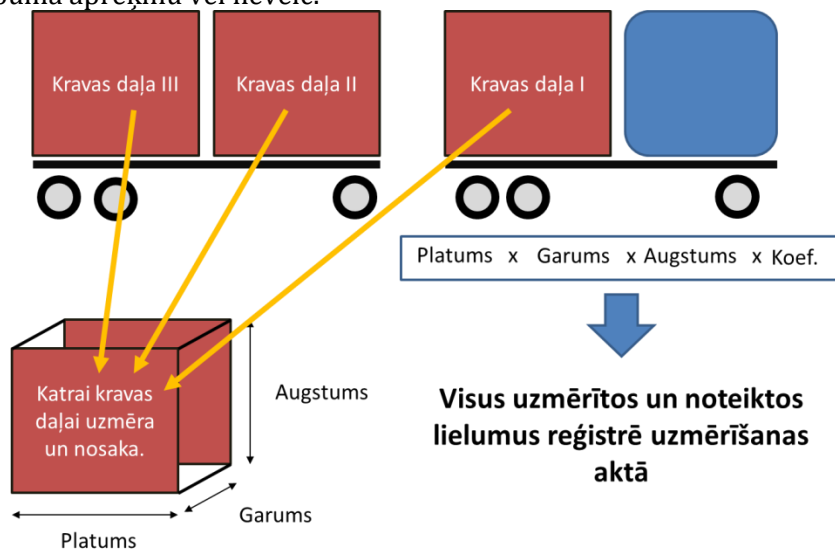
	Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

Esošo apaļo kokmateriālu produkta veida nemainīgā brāķa pārrēķina koeficientu uztur aktuālu par pēdējiem 4 (četriem) periodiem. Noslēdzoties kārtējam periodam, dati tiek iekļauti pēdējo 4 periodu vidējā svērtā koeficienta aprēķinā, kuru piemēro nākamajā periodā.

9.3. Nemainīgā un mainīgā brāķa daudzuma noteikšana un uzmērīšanas akta izveidošana.

9.3.1.1. Solis – jāuzmēra katras kravas daļas augstums, garums, platums¹ un jānosaka tilpīguma koeficients. Visus noteiktos lielumus pierēģistrē uzmērīšanas aktā, šobrīd tilpuma aprēķinu vēl neveic.

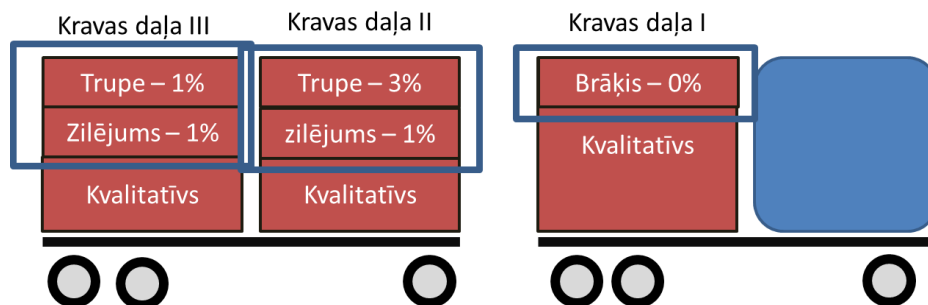

9.3.2. 2. Solis – jānosaka un jāreģistrē katras kravas daļas mainīgais brāķa procents.

¹ piegādes līgumā atrunātais apmaksas garums

	Apājo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
	Variants:	3
	Datums:	01/07/2017

9.3.2.1. Kravas daļai vizuāli nosaka visus sastopamos mainīgos brāķu veidus, nosakot tā procentuālo daudzumu kravas daļā. Pagaidām uzmērīšanas aktā tos vēl neatspoguļo.

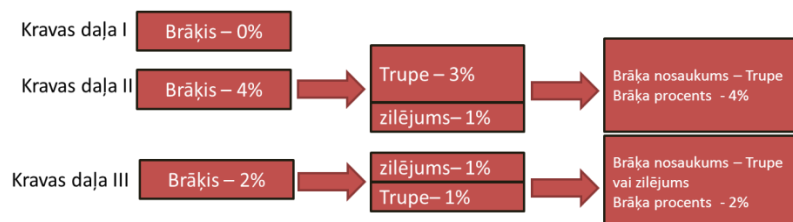

9.3.2.2. Tad kravas daļā jāskaita kopā visi sastopamie mainīgā brāķa veida procentuālie lielumi, šos procentuālo lielumu ieraksta uzmērīšanas akta ailē „mainīgais brāķa procents, %”.

9.3.2.3. Par mainīgā brāķa nosaukumu izvēlas to mainīgo brāķa veidu, kas procentuāli ir vislielākais, šo nosaukumu ieraksta uzmērīšanas aktā:

9.3.2.3.1. Ja kādā no kravas daļām nav mainīgais brāķis, tad brāķa nosaukuma aili atstāj tukšu.

9.3.2.3.2. Ja kādā no kravas daļām mainīgais brāķa procentuālais daudzums ir vienāds, tad par brāķa nosaukumu izvēlas jebkuru no konstatētajiem brāķiem.

9.3.3. Solis – uzmērīšana akta aizpildīšana, kopējā un kvalitatīvā tilpuma aprēķināšana:

9.3.3.1. izmantojot 1. Solī uzmērītos lielumus aprēķina kopējo tilpumu, un ieraksta uzmērīšana akta ailē „kopējais tilpums, m³”;

9.3.3.2. ierakstīt atsūtītos nemainīgos brāķa koeficientu procentu summu uzmērīšana akta ailē „nemainīgais brāķa procents, %”;

9.3.3.3. saskaitīt kopā mainīgos un nemainīgos brāķa procentus;

9.3.3.4. aprēķināt brāķa tilpumu kravas daļā, t.i., kopējais tilpums * brāķa procents;

9.3.3.5. ierakstīt kvalitatīvā un brāķētās koksnes tilpumu uzmērīšanas akta ailēs;

9.3.3.6. Brāķa nosaukums – ja ir mainīgais brāķis, tad jau 2.3. punktā brāķa nosaukuma aile būs aizpildīta, bet ja šī aile ir tukša, tad jārikojas atbilstoši 3.6. punkta tabulas 2. variantam:

Variants	Mainīgais brāķis	Nemainīgais brāķis	Nosaukums
----------	------------------	--------------------	-----------

	Apalo kokmateriālu uzmērīšanas noteikumi	UN 2014.01
		Variants: 3
		Datums: 01/07/2017

1.	Ir	Ir	Mainīgā brāķa nosaukums ²
2.	nav	ir	Nemainīgā brāķa nosaukums - STUMBRU FORMA

² jānorāda tā mainīgā brāķa nosaukums (atbilstoši brāķu klasifikatoram), kura kravā/kravas daļā procentuāli ir visvairāk